

16.7.2025

Hankasalmen kunta
sähköisesti

Viite: Päätos YSL 136 §:n mukaisesta päätöksestä Niemisjärven entinen saha-alue, Hankasalmi

Kirjoitusvirheen korjaaminen

Päätöksessä, joka on annettu 24.6.2025 (KESELY/320/2024) on kirjoitusvirhe: kiinteistönumero 77-411-11-1 kuuluisi olla 77-411-11-2. Kirjoitusvirhe esiintyy sivuilla 1, 2, 8 ja 9.

Keski-Suomen ELY-keskus korjaa virheet hallintolain (434/2003) 51 §:n mukaisesti. Ko. pykälän mukaan viranomaisen on korjattava päätöksessä oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuula Tirronen ja ratkaissut valvontapäällikkö Esa Kuitunen.

Liitteet	Korjatut sivut
Jakelu	Hankasalmen kunta (sähköisesti) Kiinteistöjen 77-411-2-214, 77-411-2-128, 77-411-2-115 ja 77-411-2-116 omistajat (kirjeellä)
Tiedoksi	Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Hankasalmen kunta
Keskustie 41
41520 HANKASALMI

Puhdistettavan alueen sijainti

77-411-11-2
Korjattu 16.7.2025

Ilmoitusta koskevan alueen katuosoite on Purrintie, 41490 NIEMISJÄRVI. Ympäristötekniset tutkimukset ovat kohdistuneet kaikille Niemisjärven entisen saha-alueen kiinteistöille ~~77-411-11-1~~, ~~77-411-2-214~~, ~~77-411-2-128~~, ~~77-411-2-115~~ ja ~~77-411-2-116~~. Varsinainen puhdistamista koskeva ilmoitus koskee kiinteistöjä ~~77-411-11-1~~ ja ~~77-411-2-214~~.

Kiinteistön omistaja

77-411-11-2
Korjattu 16.7.2025

Kiinteistön ~~77-411-11-1~~ omistaa Hankasalmen kunta.
Kiinteistön ~~77-411-2-214~~ omistaa Pynnönen Vesa Antero kuolinpesä.

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta on tullut vireille Keski-Suomen ELY-keskuksessa 5.3.2025. Ilmoitusta täydennettiin 9.6.2025.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

Keski-Suomen ELY-keskus on antanut entisen Niemisjärven saha-alueen vuonna 2023 tehdyistä ympäristöteknisistä tutkimuksista lausunnon 14.3.2024. Lausunnossa todetaan, että tutkimukset on tehty edustavasti ja kattavasti. Tutkimuksen johtopäätökset on laadittu oikein ja riittävällä tarkkuudella. Tutkimuksen ja riskinarvioinnin perusteella saha-alueelle tulisi tehdä maaperän puhdistustoimenpiteitä lisätutkimusten osoittamassa laajuudessa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt vesiluvan 13.11.2012 alueen uimarannan laajentamiseen ja ruoppaamiseen (päätös Nro 94/2012/2, Dnro LSSAVI/17/04.09/2012 13.11.2012). Lupahakemuksessa on todettu, että ruoppausalueelta on otettu vuonna 1999 pohjasedimenttinäytteitä eikä niissä todettu mitään haitallisia aineita ympäristölle. ELY-keskuksella ei ole käytettävissä kyseisiä tutkimustuloksia.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta liitteineen, 5.3.2025, Hankasalmen kunta.
- Puhdistuksen yleissuunnitelma, 6.2.2025, Ramboll Finland Oy.
- Tutkimusraportti, 22.8.2024, Envineer Oy.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Niemisjärven saha-alueella on ollut sahatoimintaa 1920–1960-luvuilla. Historiatietojen perusteella kohteessa on käytetty KY5-sinistymisenestoainetta. Kasteluallas on sijainnut voimalarakennuksen pohjoispuolella ja taapelialueet, joille puutavara on siirretty kuivumaan, ovat sijainneet voimalan koillis- ja kaakkoispuolilla. Sahatoiminnan päättymisen jälkeen alueella on toiminut Haarlan vaneritehdas, jossa viilujen liimaamiseen on historiatietojen perusteella käytetty fenoli- ja formaldehydipohjaisia liimoja. Vaneritehtaan jälkeen alueella on toiminut Mertsalmen muovitehdas sekä Bokone Oy, joka kehittää ja tuottaa jätehuoltoratkaisuja.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

77-411-11-2
Korjattu 16.7.2025

Entinen saha-alue sijaitsee junaradan ja Purrintien sekä Niemisjärven välisellä alueella. Lähiympäristössä on asuinkiinteistöjä sekä metsä- ja maatalousalueita. Niemisjärven asemakaavassa saha-alue sijoittuu teollisuusrakennusten korttelialueelle (TT). Kiinteistö ~~77-411-11-1~~ sijoittuu kaava-alueen ulkopuolelle ja kiinteistölle sijoittuu mm. kunnan uimaranta. Sahan toiminnan päättymisen jälkeen alue on osin toiminut yritys- ja teollisuuskäytössä.

Alueen maaperä- sekä pinta- ja pohjavesitiedot

Kohteen maanpinnan taso on noin +100,7...105,9 mpy. Maanpinta viettää kohti Niemisjärveä. Kohteen maaperä on pääasiassa savea sekä pohjoisosassa hiekkamoreenia. Kaakkoisosan ranta-alue on täyttömaata ja hiekkaista täyttömaata on myös muualla saha-alueella. Paikoin täyttömaakerrokset sisältävät runsaasti jätettä.

Kohde sijaitsee Niemisjärven Sahanlahden rannalla. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät 2-luokan pohjavesialueet ovat noin 4,5 kilometrin etäisyydellä kaakossa sijaitseva Mikonlampi (0907704) ja

voimalarakennuksen länsipuolella olevan alueen pohjoisluoteispuolen rajausta tarkennetaan ennen kaivun aloittamista. Aluetta rajaavat näytteet otetaan ennen puhdistustyön alkua tai sen aikana ja näytteet analysoidaan laboratoriossa. Maaperän jäännöspitoisuudet määritetään kaivantojen pohjalta sekä seinämistä otetuista jäännöspitoisuusnäytteistä laboratorioanalyysin.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Pilaantuneet maa-ainekset kuormataan ja kuljetetaan asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan peitettynä ja siirtoasiakirjoin varustettuna. Puhdistusalueelta kaivettuja, pilaantumattomia maa-aineksia voidaan soveltuvien osin hyödyntää puhdistusalueen viimeistelyssä. Maaperässä esiintyvät jättejakeet erotellaan mekaanisesti. Jätteet toimitetaan puhdistustoimenpiteiden aikana jätekeskukseen käsiteltäviksi.

Vesien käsittely

Pohjavedessä on todettu haitta-aineita, joten oletettavaa on, että kaivantoihin mahdollisesti kertyvä vesi sisältää myös haitta-aineita. Veden kertymistä pyritään estämään kaivuteknisin ratkaisuin, ottaen huomioon työturvallisuus haihtuvien yhdisteiden osalta. Kunnostustyön aikainen vedenkäsittelytarve arvioidaan tapauskohtaisesti. Mikäli vettä joudutaan poistamaan, se tehdään imuautolla ja toimitetaan luvan omaavalle vastaanottajalle. Kaivantoihin kertyvän veden laatu tutkitaan laboratoriossa.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Työmaa-alue rajataan ja merkitään varoituskyltein ulkopuolisten pääsyn estämiseksi. Haitta-aineiden leviämistä ympäristöön ehkäistään välttämällä ajoneuvojen ja työkonoiden tarpeetonta liikkumista alueella sekä peittämällä pilaantuneiden maiden kuormat kuljetuksen ajaksi. Tarvittaessa kaivettuja maa-aineksia kostutetaan pölyämisen estämiseksi. Kaivutyöt toteutetaan siten, ettei pilaantuneita maa-aineksia levitetä pilaantumattomalle alueelle. Puhdistustyön aikana noudatetaan yleisiä työturvallisuus- ja työsuojeluohjeita.

Maaperän puhdistustyön aikataulu

Ilmoituksen mukaan puhdistustyö toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

77-411-11-2
Korjattu 16.7.2025

Keski-Suomen ELY-keskus ei ole kuullut kiinteistön ~~77-411-11-1~~ omistajaa asiassa, koska kiinteistön omistaja on ilmoituksen tekijä. Kiinteistön ~~77-411-2-214~~ omistaja on antanut puhdistustöiden suorittamiseen kirjallisen suostumuksen 26.5.2025.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt 25.3.2025 sähköpostitse kannanottoa Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta nyt puheena olevasta pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevasta ilmoituksesta. Hankasalmen kunnan ympäristötarkastaja antoi puhdistussuunnitelmasta seuraavat kommentit 25.3.2025:

- Puhdistuksen yleissuunnitelmassa on mainittu työmaa-alueen varoituskyltit. Selkeä kyltitys on tärkeää, etenkin jos pilaantuneita massoja joudutaan välivarastoimaan alueella viereisen uimarannan/venevalkaman sesonkiaikaan.
- Pilaantuneiden maa-ainesten kuormien peittämisestä on mainintoja suunnitelmassa, mutta en löytänyt mainintaa alueella mahdollisesti välivarastoitavien kasojen peittämisestä. Vaikka oletuksena onkin, että vesiliukoiset haitta-aineet ovat jo aikojen saatossa lähteneet maaperästä liikkeelle, toivoisin, että ilmoituksesta tehtävässä päätöksessä otettaisiin kantaa kasojen mahdolliseen peittämistarpeeseen.
- Suunnitelmassa mainitaan myös muun muassa, että ”puhdistusalueelta kaivettuja, pilaantumattomia maa-aineksia voidaan soveltuvilta osin hyödyntää puhdistusalueen viimeistelyssä”. Pilaantumattomia maa-aineksia ei puhdistettavien alueiden välittömästä läheisyydestä luultavasti löydy, vaan lähinnä ”vähemmän pilaantuneita”

Ympäristötarkastajan kommentit on huomioitu päätöksen määräyksissä.

Viranomaisen tarkastus

Keski-Suomen ELY-keskus kävi kohteella tarkastuksella 9.5.2025. Ilmoituksen tekijä oli mukana tarkastuksella. Kiinteistöllä 77-411-2-214 havaittiin, ettei siellä ole ollut viime aikoina minkäänlaista toimintaa. Kiinteistöllä on paljon erilaista jätettä kuten ratapölkköjä, autonromua ja rakennusjätettä, etenkin tiiliä. Lisäksi alueelle on varastoitu käyttökelpoista rakennustavaraa. Voimalaitoksen takana entisen kastelualtaan kohdalla oli paljon jätettä maaperässä. Kastelualtaan viereen oli kasattu maa-ainesta, joka sisälsi myös jätettä. Maa-ainekset voivat olla peräisin kastelualtaan kohdalta. Alueella oli vielä oletettavasti kastelualtaaseen kuuluneet betonirakenteet, jotka voivat olla haitta-aineilla pilaantuneita. Kiinteistöllä 77-411-11-4 oli myös jätettä, jotka ovat ilmeisesti kulkeutuneet kiinteistöltä 77-411-2-214. Puhdistettavalla alueella (77-411-11-4) virtaa Punikkipuro, joka laskee Niemisjärveen.

77-411-11-2
Korjattu 16.7.2025

Viranomaisen ratkaisu

77-411-11-2
Korjattu 16.7.2025

Keski-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on tarkastanut Hankasalmen kunnassa sijaitsevia kiinteistöjä 77-411-41-4 ja 77-411-2-214 koskevan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy siinä

Tämä asiakirja KESELY/320/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/320/2024 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Kuitunen Esa 15.07.2025 15:17

Esittelijä Tirronen Tuula 16.07.2025 07:06